

»Szegedmegye helyett Nagyszeged terveit kell megvalósítani«

Aigner főispán beszéde a kultuszminiszter terveiről — „Elérkezett Nagyszeged megvalósításának ideje” — A polgármester nyilatkozata a 200.000 lakosu „Nagyszeged”-ről

Rendkívüli közgyűlés fogja kérni Sándorfalva, Dorozsma, Algyő, Tápé, Deszk és Szőreg Szegedhez való csatolását

(A Délmagyarország munkatársától.) Kedden, Károly napján igen sokan keresték fel dr. Aigner Károly főispánt hivatalában, hogy nevenapja alkalmából üdvözlőjük. Az üdvözlő küldöttségek között volt a Nagyszeged-párt küldöttsége is. A párt nevében dr. Kószó István mondott üdvözlő beszédet, amelyre a főispán hosszabb beszéddel válaszolt.

— Abban a kellemes helyzetben vagyok — mondotta többek között —, hogy kijelenthetem, hogy *elérkezett Nagyszeged megvalósításának az ideje*, a szép terv életre hívásának ideje. Ezt a tervet Klebelsberg Kunó kultuszminiszter vetette fel, még pedig abban a formában, hogy

Szegedmegye helyett Nagyszeged terveit kell megvalósítani a környékbeli községek idecsatolásával.

Ezek a községek már is igen sok szállal kapcsolódnak Szegedhez és közös érdekük Szegeddel, hogy most *közigazgatásilag is idetartozzanak*.

A főispán ezután felkérte dr. Szivessy Lehel és dr. Tonelli Sándort, hogy a rendelkezésre bocsájtandó statisztikai adatok és térképek alapján készítsenek elaborátumot és azt terjesszék a párt péntek délutánra összehívott értekezlete elé. Ha a tervet a pártértekezlet elfogadja, akkor még ebben a hónapban

rendkívüli közgyűlés ül össze,

amely elé olyan javaslat kerül, hogy *a törvényhatósági bizottság feliratilag kérje a törvényhozástól a kérdéses községek idecsatolását*.

Elmondotta még a főispán, hogy az ilyen módon megalakítandó Nagyszeged a motoros körvasút nélkül életképtelen lenne, mert a tiszántúli községeket semmi sem kapcsolná Szegedhez. Ezért *mindent el kell követni a körvasút tervének megvalósítása érdekében is*.

A küldöttség éljenzéssel fogadta a főispán bejelentését és a párt vezetősége a kérdés tárgyalására pénteken délután hat órára az ipartestület székházába összehívta a pártértekezletet.

A *közigazgatási Nagyszeged* tervét egyébként legutóbb Klebelsberg kultuszminiszter vetette fel néhány héttel ezelőtt, amikor a törvényhatósági bizottság meghívott tagjai előtt ismertette a Boldogasszony-sugarút végére építendő palotakapu tervvázlatát. A miniszter akkor bejelentését *bizalmasnak* nyilvánította és megkérte a sajtó képviselőit, hogy azzal egyelőre ne foglalkozzanak, mert publikálását még időelőttinek tartja. A városatyákat azonban megkérte arra, hogy foglalkozzanak a fölvetett kérdéssel, állapítsák meg, mi előnye származhatik belőle Szegednek, hogy ha majd aktuálissá válik a döntés, tisztán láthassák a terv keresztülvitelének minden következményét.

A város hatósága a kérdéssel még semmilyen formában sem foglalkozott, még senki sem foglalt állást sem mellette, sem ellene.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester,

aki szintén jelen volt a kultuszminiszter bejelentésénél és akihez most kérdést intéztünk az ügyben, a következőket mondotta:

— Egyelőre még korai lenne határozott véleménynyilvánítást mondani erről a dologról, amelynek ezer külön megfontolásra váró részlete van. Ugy érzem, hogy *Szeged szempontjából momentán nem jelentene sok és lényeges változást a környékbeli községek idecsatolása, az érdekelt községek szempontjából azonban ez igen sok előnnyel járna*. Az egyik előnyük az

lenne, hogy terményeiket vámmentesen hozhatnák be a városba, ez viszont nem jelentené föltétlenül a város vámjövedelmének visszaesését, mert a vámhatárokat ott állítanánk fel, helyesebben oda tolnánk ki, ahol Szeged törvényhatóságának új határai lennének.

— A kultuszminiszter elgondolása szerint Szegedhez csatolnák Sándorfalvát, Dorozsmát, Algyőt, Tápét, Deszkét és Szőregét. Ezek a községek önálló községjellegüket elveszítenék, közigazgatásukat a város közigazgatási szervezete intézné, idefizetnék a város pénztárába

A népjóléti minisztérium kiküldöttje Szegeden egyenkint vizsgálja meg a Jugoszláviából kiutasítottak ügyét

Dr. Német Nándor vizsgálatának megdöbbentő eredményéről — Diplomáciai tárgyalások kezdődnek a kiutasított családok visszavételére

(A Délmagyarország munkatársától.) Országos visszhangot keltett a Jugoszláviából kiutasított magyar családok szomorú sorsa. A kétségek között átvirrasztott második éjszaka után kedden reggel Szegedre érkezett dr. Német Nándor népjóléti minisztériumi osztálytanácsos, akit megbíztak azzal, hogy a Szegednél áttett magyarok ügyében az első intézkedéseket tegye.

Dr. Német Nándor megérkezése után nyomban munkához látott. A rendőrség a bejelentő hivatal helyiségét bocsájtotta a miniszteri tanácsos rendelkezésére, akinél azután sorjában jelentkeztek a kiutasítottak családfői. Dr. Német lajstromba foglalta az összes kiutasítottak adatait, meghallgatja kívánságaikat. A miniszteri tanácsos egész napon át végezte a jegyzőkönyvvezetést, a munkát szerdán is folytatja, csütörtökön pedig jelentést tesz a kormánynak.

Beszélgettünk dr. Német Nándorral, aki a következőket mondta:

— Információk és adatszerzés szempontjából jöttem Szegedre a kiutasítottak ügyeit átvizsgálni, hogy azután a kormányt megfelelőleg tájékoztathassam. *A kiutasítottak között vannak olyanok is, akiket a szerb hadseregbe a múltban már besoroztak, sőt olyanok is, akikről az esküt is kivették. De nem egy van közöttük olyan is, aki ténylegesen 18 hónapot szolgált a jugoszláv hadseregben. A kiutasítottak között van továbbá olyan is, aki 1915 óta állt szolgálatban az újvidéki villamosvasutnál mint kalauz, akit úgy, ahogy volt, egyenruhában szállítottak ki az állomásra. Van két olyan család, ahol a feleség nem volt otthon a kiutasító végzés átadásánál. A családfeleknek azt sem engedélyezték, hogy távollevő feleségüket megvárthassák, a férjet a gyerekekkel együtt áttették a határon, a feleség pedig otthon maradt.*

— A kihallgatások során arra vonatkozólag is kérdést intéztem valamennyi kiutasítotthoz, hogy a szerbek miből gondolhatták azt, hogy magyar állampolgárok? A kiutasítottaknak eddig körülbelül a felét hallgattam ki, *valamennyinek ingatlana, háza, földje van odahaza. Minden körülmény amellet szőlő, hogy a jugoszláv hatóságok erőszakot alkalmaztak. Ugy látszik ez a válasz annak ellenében, hogy a magyar kormány úgy intézkedett, hogy ha a szerb optánsok október 31-ig nem tudtak volna valamilyen okból kimenni, úgy még két heti tartózkodási engedélyt kaptak, hogy ez alatt az idő alatt dolgaikat elintézhessék.*

— A jegyzőkönyvek felvétele után jelentést

adókat, viszont a városnak kellene gondoskodnia minden közigazgatási szükségletükről. *Nagyszeged* kiépítésének abban lenne talán a legnagyobb jelentősége, hogy

Szegedből körülbelül kétszáz ezer lakosú város lenne.

— A külföld előtt ugyanis a város a kétszáz ezer lakosnál kezdődik és így Szeged sokkal előnyösebb helyzetbe kerülne a hitel, az árucseré, a fogyasztás és általában a nemzetközi érdeklődés szempontjából. Szeged érdeke megkívánná azután, hogy a közigazgatásilag idecsatolt községeket *jó utakkal, autóbussz- és villamosjáratokkal a lehető legközelebbre hozzuk a városhoz*, hogy minél szorosabb szálakkal fűzzük azokat közgazdasági életünkhöz.

— Ugy gondolom — mondta rövid szünet után a polgármester —, hogy Nagyszeged ilyen értelmű kiépítése előnyös lenne a községekre is, a városra is. Ha a terv megvalósul, egy olyan sajátos alakulat keletkezik ebben az országban, amilyen még nem volt.

teszek felettes hatóságomnak, ami után megkezdődnek a külügyminisztérium útján a *diplomáciai tárgyalások a kiutasított családok visszavételére*.

A százkilencven kiutasított egyébként a Szent György-téri és belvárosi elemi iskola tornatermében várják sorsuk intézését. Kedden délután Buócz főkapitányhelyettes intézkedésére a beteg gyerekeket elvitték a gyermekklinikára, ahol megvizsgálták és gyógyszerrel látták el őket. A beteg asszonyokat a nőgyógyászati klinikára vitték.

A szegedi tisztikar Hubertus-lovaglása

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi helyőrség tisztikara ma tartotta meg a Hubertus-vadászlovaglást, mellyel az ezévi vadászlovaglások sorozatát befejezte. A vadászlovaglásokon a szegedi helyőrség lovasított tisztjei teljes létszámmal vettek részt, élükön dr. vitéz Shvoy Kálmán tábornok, vegyesdandár parancsnokkal.

A vadászlovaglás, amely kifutóval egybekötött 4 run-ból állott, változatos terepen számos természet és mesterséges akadályon át mintegy 8 kilométeres távolságon át vezetett. A rendezés bonyhádi Perczel Aladár őrnagy kezében volt. A *master* tisztjét Demeter Lajos ny. huszárezredes töltötte be. A vadászlovaglás kifutójának eredménye:

Első: técsői Mórítz Loránd ny. százados (nyerte az 5. honvéd vegyesdandár parancsnokság »Hubertus-serleg« örökös vándordíját. Második: **Frint Antal** ny. őrnagy, harmadik: **Vitéz Gyula** százados. A második és harmadik nyertes, valamint még nyolc helyezett kapott tiszteletdíjat.

A jól sikerült vadászlovaglás után a 9. honvédszázados tisztjei étkezdéjében rendezett lunch keretében folyt le a díjak kiosztása. Ez alkalommal dr. vitéz Shvoy Kálmán tábornok lelkes szavakkal méltatta a lovassport fontosságát, az elért kiváló teljesítményeket és átadta a nyerteseknek a díjakat. A szép ünnepséget a helyőrség tisztikara és családtagjaik által az ipartestület termében rendezett bajtársias vacsora fejezte be, melyen a »Hubertus« felköszöntőt az alapítólevél szabályai szerint az örökös vándordíj ezévi első nyertese, técsői Mórítz Loránd ny. százados tartotta.

A báb'os

Janette Gaynor

a férfi típus ideálja

Charles Farrel

„Boldog napok

című énekes, zenés, nagy kiállítású revü filmben csütörtök, Korzó